

ROZWIĄZANIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW, KTÓRYCH FIRMY ZNAŁAZŁY SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ KORONAWIRUSA

opracowanie aktualizowane: wersja z 19.04.2020 r.

Adwokacka Spółka Partnerska Grzybkowski, Guzek i Partnerzy dba o najwyższą jakość merytoryczną udostępnianych materiałów fachowych, jednak z powodu dynamicznych zmian przepisów prawnych Spółka nie gwarantuje, że opracowanie ma odzwierciedlenie w aktualnie obowiązującym prawie. W celu weryfikacji i uzyskania aktualnej opinii prawnej lub porady – zalecamy bezpośredni kontakt z naszą Kancelarią.

SPIS TREŚCI:

1. Rozwiązania dla przedsiębiorców, wynikające z tzw. tarczy antykryzysowej 1.0 oraz tarczy 2.0 **s. 2**

Omawiane:

zwolnienie ze składek ZUS, świadczenia postojowe, dofinansowanie wynagrodzenia przestoju, procedura obniżania wymiaru czasu pracy i wynagrodzenia pracowników, modyfikacja warunków pracy, uzyskiwanie wsparcia finansowego ze starostwa, ułatwienia w zakresie badań okresowych, zmiany terminów związanych z PPK, zmiany podatkowe.

2. Postępowanie układowe – szansa dla firmy w trudnej sytuacji **s. 16**

Omawiane:

Postępowanie układowe, restrukturyzacja - te terminy w tzw. normalnych czasach używane są stosunkowo rzadko. Jednak obecna sytuacja - gwałtowne załamanie koniunktury, zerwanie łańcuchów dostaw, utrata płynności finansowej, powoduje, że wielu przedsiębiorców szuka takiego mechanizmu prawnego, który uchroni firmę przed upadkiem.

Rozwiązania dla przedsiębiorców, wynikające z tzw. tarczy antykryzysowej 1.0

1. NARZĘDZIA ZWIĄZANE ZE SPADKIEM OBROTÓW

1.1. UWAGI OGÓLNE

Zgodnie z treścią tzw. tarczy antykryzysowej pracodawca, który zanotował spadek obrotów i nie zalega z opłaceniem należnych podatków i składek na ZUS (według stanu na koniec III kwartału roku 2019) może:

1. ubiegać się o dofinansowanie wynagrodzenia przestojobowego,
2. obniżyć wymiar czasu pracy pracowników o maksymalnie 20 % i ubiegać się o dofinansowanie ich wynagrodzenia,
3. zmodyfikować warunki pracy pracowników w zakresie czasu pracy,
4. uzyskać określone środki finansowe ze Starostwa Powiatowego na sfinansowanie swojej działalności.

Warunek spadku obrotów spełniony będzie gdy:

1. zsumowane obroty danego przedsiębiorcy w ciągu dowolnych dwóch kolejnych miesięcy tego roku są niższe niż w tych samych miesiącach 2019 roku, o **co najmniej 15 %** lub,
2. zsumowane obroty danego przedsiębiorcy w dowolnym miesiącu tego roku są niższe niż w miesiącu poprzednim, o **co najmniej 25 %**.

Wystarczy spełnienie jednego z dwóch warunków. W obu przypadkach nie muszą to być miesiące kalendarzowe; mogą to być także dowolnie wybrane okresy 30-tu kolejnych dni bieżącego roku, poprzedzające złożenie wniosku o dofinansowanie.

1.2. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA PRZESTOJOBOWEGO

Pracodawca, który zanotował spadek obrotów może zwrócić się o dofinansowanie wynagrodzenia przestojobowego.

Pracodawca taki musi spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, tj.:

1. nie zalegać z zapłatą bieżących zobowiązań podatkowych i składek na ZUS (na koniec trzeciego kwartału 2019 roku),
2. nie spełniać przesłanek do ogłoszenia upadłości wynikających z przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe.

Świadczenie to przysługuje w okresie **przeastoju ekonomicznego** w myśl ustawy z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, czyli – w okresie niewykon-

wania pracy przez pracownika z przyczyn niedotyczących pracownika pozostającego w gotowości do pracy.

W tym przypadku pracodawca wypłaca pracownikom (którzy doznali przestoju ekonomicznego) wynagrodzenie obniżone **o nie więcej niż 50 %**, nie mniej jednak niż minimalne wynagrodzenie za pracę (2.600,00 złotych przy zatrudnieniu na pełen etat).

Wynagrodzenie to finansowane jest ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wysokości 50 % minimalnego wynagrodzenia za pracę (a zatem pracodawca otrzyma do każdego wynagrodzenia dofinansowanie w kwocie 1.300,00 złotych).

Dofinansowanie przysługuje przez łączny okres 3 miesięcy przypadających od miesiąca złożenia wniosku. Prezes Rady Ministrów może wydłużyć ten okres rozporządzeniem.

1.3. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA PRZY OBNIŻONYM WYMIARZE CZASU PRACY

Pracodawca, który zanotował spadek obrotów może obniżyć wymiar czasu pracy pracowników o 20 %, nie więcej niż do połowy etatu, przy czym wynagrodzenie wypłacane pracownikom po tej obniżce nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę (2.600,00 złotych), z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

Pracodawca taki musi spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, tj.:

1. nie zalegać z zapłatą bieżących zobowiązań podatkowych i składek na ZUS (na koniec trzeciego kwartału 2019 roku),
2. nie spełniać przesłanek do ogłoszenia upadłości wynikających z przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe.

Świadczenie to przysługuje w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy w myśl ustawy z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, czyli – w okresie obniżenia przez przedsiębiorcę wymiaru czasu pracy pracownika z przyczyn niedotyczących pracownika, jednak nie więcej niż do połowy wymiaru czasu pracy.

Wynagrodzenie to może być dofinansowane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, do wysokości połowy wyżej opisanego wynagrodzenia, nie więcej jednak niż do kwoty 2.452,27 złotych.

Dofinansowanie przysługuje przez łączny okres 3 miesięcy przypadających od miesiąca złożenia wniosku. Prezes Rady Ministrów może wydłużyć ten okres rozporządzeniem.

1.4. PROCEDURA UBIEGANIA SIĘ O DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA PRZESTOJOWEGO LUB WYNAGRODZENIA ZA OBNIŻONY CZAS PRACY

Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy ustala się w porozumieniu, które zawiera pracodawca z :

1. tzw. organizacjami związkowymi reprezentatywnymi albo,
2. zakładowymi organizacjami związkowymi albo,
3. przedstawicielami pracowników, wyłonionymi w trybie przyjętym i danego pracodawcy.

W przypadku gdy u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa i z powodu rozprzestrzenienia się wirusa COVID-19 brak jest możliwości dokonania wyboru przedstawicieli pracowników porozumienie to może być zawarte z przedstawicielami pracowników wybranymi przez pracowników uprzednio dla innych celów przewidzianych w przepisach prawa pracy (np. przy wdrażaniu PPK).

W treści porozumienia określa się co najmniej:

1. grupy zawodowe objęte przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy,
2. obniżony wymiar czasu pracy obowiązujący pracowników,
3. okres, przez jaki obowiązują rozwiązania dotyczące przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

Pracodawca przekazuje kopię porozumienia właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy w terminie 5 dni roboczych od dnia zawarcia porozumienia. lub obniżonego wymiaru czasu pracy do rejestru ponadzakładowych układów pracy.

W zakresie i przez czas określony w porozumieniu w sprawie określenia warunków i trybu wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy nie stosuje się warunków wynikających z układu ponadzakładowego oraz z układu zakładowego warunków, z umów o pracę i innych aktów stanowiących podstawę nawiązania stosunku pracy.

Przy ustalaniu warunków i trybu wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy nie stosuje się przepisów Kodeksu Pracy dot. wypowiedzeń zmieniających.

Dofinansowanie przysługuje przez łączny okres 3 miesięcy przypadających od miesiąca złożenia wniosku. Prezes Rady Ministrów może wydłużyć ten okres rozporządzeniem.

1.5. ZMIANA CZASU PRACY I JEGO ROZKŁADU

1.5.1. ROZWIĄZANIA OGÓLNE

Pracodawcy, którzy zanotowali spadek obrotów mogą dokonać modyfikacji dotyczącej czasu pracy pracowników i jego rozliczania. Pracodawcy ci mogą:

1. ograniczyć czas nieprzerwanego odpoczynku dobowego pracowników (dotychczas 11 godzin) do nie mniej niż 8 godzin (z obowiązkiem „oddania” tego czasu pracownikowi),
2. ograniczyć czas nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego (dotychczas 35 godzin obejmujących minimum 11 godzin nieprzerwanego wypoczynku dobowego) do nie mniej niż 32 godzin, obejmujących co najmniej 8 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego,
3. zawrzeć porozumienie o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej jednak niż do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy. Przedłużony dobowy wymiar czasu pracy będzie równoważony krótszym dobowym wymiarem czasu pracy w niektóre dni lub dniami wolnymi od pracy,
4. zawrzeć porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu.

Zastosowanie rozwiązań zawartych w pkt 3 i 4 powyżej wymaga zawarcia porozumienia, które zawiera się albo z zakładową organizacją związkową albo z przedstawicielami pracowników.

Kopię porozumienia przekazuje się właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy w terminie 5 dni roboczych od dnia zawarcia porozumienia.

W zakresie i przez czas określony w porozumieniu w sprawie wprowadzenia systemu równoważnego czasu pracy lub o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami nie stosuje się wynikających z ponadzakładowego układu zbiorowego pracy oraz z zakładowego układu zbiorowego pracy warunków, z umów o pracę i innych aktów stanowiących podstawę nawiązania stosunku pracy.

1.5.2. ROZWIĄZANIA SZCZEGÓLNE

Tarcza antykryzysowa zawiera też specyficzne regulacje umożliwiające określonej grupie pracodawców zmodyfikować zasady czasu pracy i udzielania urlopów pracownikom.

Rozwiązania te kierowane są do pracodawców, którzy zatrudniają pracowników:

1. w przedsiębiorstwie prowadzącym działalność polegającą na zapewnieniu funkcjonowania systemów i obiektów infrastruktury krytycznej (w uproszczeniu - usługi kluczowe dla społeczeństwa – m. in. zaopatrzenie w energię elektryczną, zaopatrzenie w wodę, utrzymanie sieci teleinformatycznych),
2. w przedsiębiorstwie prowadzącym działalność polegającą na zapewnieniu funkcjonowania sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne,
3. w przedsiębiorstwie będącym podwykonawcą lub dostawcą, którzy nie są częścią infrastruktury krytycznej, ale są kluczowi dla zachowania ciągłości działania infrastruktury krytycznej,
4. zapewniających funkcjonowanie stacji paliw płynnych oraz stacji gazu ziemnego,
5. w przedsiębiorstwie, w stosunku do którego wydano polecenie w trybie art. 11 ust. 2 ustawy (nakaz określonego działania w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19),
6. w przedsiębiorstwie pełniącym funkcję sprzedawcy z urzędu w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne,
7. na obszarze lub na terenie obiektu ważnego dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego i innych ważnych interesów państwa,
8. w przedsiębiorstwie prowadzącym działalność polegającą na świadczeniu czynności bankowych w rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe,
9. w przedsiębiorstwie prowadzącym obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych kategorii A w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych, którego działanie lub niewłaściwe działanie może spowodować poważny wypadek, wynikający z krótkoterminowej lub długoterminowej utraty stateczności tego obiektu obejmującej wszelkie awarie mechanizmów związanych z jego konstrukcją lub jego niewłaściwej eksploatacji, który skutkuje znacznym ryzykiem utraty życia, poważnego zagrożenia dla zdrowia ludzi lub środowiska,

10. u przedsiębiorcy prowadzącego działalność w sektorze rolno-spożywczym związaną z wytwarzaniem lub dostarczaniem żywności.

Pracodawcy ci w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii będą mieli możliwość:

1. zmiany systemu lub rozkładu czasu pracy pracowników w sposób niezbędny dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa lub stacji,
2. polecenia pracownikom świadczenia pracy w godzinach nadliczbowych w zakresie i wymiarze niezbędnym dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa lub stacji,
3. odmówić pracownikowi udzielenia urlopu wypoczynkowego, urlopu bezpłatnego oraz innego urlopu,
4. przesunięcia termin udzielonego urlopu lub odwołania pracownika z już udzielonego urlopu,
5. zobowiązać pracownika do pozostawania poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę,
6. polecić pracownikowi realizowanie prawa do odpoczynku w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę.

Jednakże wskazani powyżej pracodawcy, którzy chcą skorzystać z omawianych udogodnień zobowiązani będą do zapewnienia pracownikowi zakwaterowania i wyżywienia niezbędnych do realizacji przez pracownika jego obowiązków pracowniczych.

1.6. ŚRODKI FINANSOWE ZE STAROSTWA

1.6.1. UWAGI OGÓLNE

Zgodnie z tarczą antykryzysową Starosta Powiatowy może przeznaczyć określone środki na pomoc mikro, małym i średnim przedsiębiorcom¹, u których wystąpił spadek obrotów.

Przez spadek obrotów na potrzeby tych regulacji rozumie się spadek łącznej sumy obrotów w dwóch kolejnych miesiącach 2020 roku w porównaniu do dwóch analogicznych miesięcy roku poprzedniego.

Świadczenia te obejmują:

1. dofinansowanie kosztów wynagrodzeń,
2. dofinansowanie kosztów działalności (tylko dla osób fizycznych niezatrudniających pracowników),
3. mikropożyczkę – (tylko dla mikroprzedsiębiorców) – do wysokości 5.000 złotych.

1.6.2. DOFINANSOWANIE KOSZTÓW WYNAGRODZEŃ

Wysokość dofinansowania kosztów wynagrodzeń, uzależniona jest od wysokości spadku obrotów i jeżeli wynosi on:

1. co najmniej 30% - dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników (powiększonych o składki na ubezpieczenie społeczne) objętych wnioskiem o dofinansowanie, nie więcej jednak niż do kwoty 50 % minimalnego wynagrodzenia za pracę (1.300,00 złotych), powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń w odniesieniu do każdego pracownika,

2. co najmniej 50% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników (powiększonych o składki na ubezpieczenie społeczne) objętych wnioskiem o dofinansowanie jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia (1.820,00 złotych), powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, w odniesieniu do każdego pracownika,

3. co najmniej 80% – dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników (powiększonych o składki na ubezpieczenie społeczne) objętych wnioskiem o dofinansowanie, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia (2.340,00 złotych), powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, w odniesieniu do każdego pracownika.

Świadczenie to może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, przypadające od miesiąca złożenia wniosku.

1.6.3. DOFINANSOWANIE KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI

W przypadku przedsiębiorców będących osobami fizycznymi niezatrudniającymi pracowników ustawa przyznaje możliwość sfinansowania (w drodze umowy zawartej z właściwym starostą) części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Pojęcie spadku obrotów gospodarczych w kontekście tego świadczenia rozumie się w sposób analogiczny jak opisany powyżej (w przypadku sfinansowania kosztów wynagrodzeń) a sama wysokość świadczenia również uzależniona jest od wysokości spadku obrotów, który jeżeli wyniósł:

1. co najmniej 30 % - uprawnia do otrzymania dofinansowania w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznego (1.300,00 złotych),

2. co najmniej 50 % - uprawnia do otrzymania dofinansowania w wysokości 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznego (1.820,00 złotych),

3. co najmniej 80 % - uprawnia do otrzymania dofinansowania w wysokości 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznego (2.340,00 złotych),

Świadczenie to może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, przypadające od miesiąca złożenia wniosku.

1.6.4. MIKROPOŻYCZKA

Mikroprzedsiębiorcy którzy prowadzili działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 roku mogą ubiegać się o przyznanie jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności.

Pożyczka ta może być udzielona do wysokości 5.000,00 złotych a jej okres spłaty nie może być dłuższy niż 12

miesiący z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski (czyli łącznie 0,0525 % w skali roku).

Pożyczka wraz z odsetkami na wniosek mikroprzedsiębiorcy podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca ten przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia będzie prowadził działalność gospodarczą.

Przychód z tytułu umorzenia pożyczki nie stanowi przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

2. INNE ROZWIĄZANIA DLA PRACODAWCÓW

2.1. BADANIA OKRESOWE

Kolejnym ułatwieniem dla pracodawców są regulacje dotyczące badań okresowych pracowników. Zgodnie z nową regulacją w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, od dnia ogłoszenia danego stanu, zawieszają się wykonywanie obowiązków dotyczących:

1. odbywania badań okresowych przez pracowników,
2. kierowania przez pracodawców na okresowe badania lekarskie,
3. kierowania przez pracodawców na okresowe badania pracowników wykonujących pracę w warunkach narażenia na działanie substancji i czynników rakotwórczych lub pyłów zwłókniających,
4. odbywania określonych badań lekarskich i psychologicznych przez kierowców zawodowych wykonujących przewóz drogowy,
5. okresowych badań lekarskich i badań psychologicznych służących przedłużeniu świadectwa maszynisty w transporcie kolejowym.

Pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie wskazanych powyżej zawieszonych obowiązków, i wykonać je w okresie nie dłuższym niż 60 dni od dnia odwołania:

1. stanu zagrożenia epidemicznego (gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii), albo
2. stanu epidemii.

W przypadku braku dostępności do lekarza uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego, badanie takie może przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie lekarskie inny lekarz. Orzeczenie lekarskie wydane w ten sposób traci moc po upływie 30 dni od dnia odwołania:

1. stanu zagrożenia epidemicznego (gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii), albo
2. stanu epidemii.

2.2. PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE

Zgodnie z ustawą zmianie ulegnie termin zawierania umów o zarządzanie i prowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK).

Zmiana dotyczy podmiotów, do których ustawa o PPK miała zastosowanie od dnia **1 stycznia 2020 roku** (tzw. druga tura PPK), czyli podmiotów, które **według stanu na dzień 30 czerwca 2019 roku** zatrudniały co najmniej 50 osób.

Na mocy zmian ostateczne terminy na zawarcie ww. umów przez te podmioty to:

1. **27 października 2020 roku** - na zawarcie umowy o zarządzanie PPK (zamiast dotychczasowego terminu 24 kwietnia 2020 roku),
2. **10 listopada 2020 roku** - na zawarcie umowy o prowadzenie PPK (zamiast dotychczasowego terminu 11 maja 2020 roku).

Pracodawcy, którzy wdrożyli już instytucję PPK w swoich zakładach pracy i zawarli obie ww. umowy, nie mogą skorzystać z tych udogodnień.

3. ZWOLNIENIE Z OPŁACANIA SKŁADEK ZUS

Określeni przedsiębiorcy mogą ubiegać się o zwolnienie z obowiązku opłacania należnych składek na ubezpieczenie społeczne (czyli składek niezapłaconych), które to zwolnienie zostało na mocy ustawy de facto zrównane z umorzeniem tych należności.

Zwolnienie to dotyczy należnych za okres od dnia 1 marca 2020 roku do dnia 31 maja 2020 roku składek na:

1. obowiązkowe ubezpieczenia społeczne,
2. ubezpieczenie zdrowotne,
3. Fundusz Pracy,
4. Fundusz Solidarnościowy,
5. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub
6. Fundusz Emerytur Pomostowych.

Zwolnienie to kierowane jest do:

1. przedsiębiorców opłacających składki za osoby ubezpieczone zgłoszone do ubezpieczenia społecznego,
2. przedsiębiorców, którzy opłacają składki wyłącznie za swoją osobę,
3. osób duchownych.

Warunkiem przyznania zwolnienia jest spełnienie następujących warunków przez płatnika składek:

1. prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej,
2. zgłoszenie się jako płatnik składek na ubezpieczenie społeczne między dniem 1 lutego 2020 roku a 31 marca 2020 roku,
3. w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą opłacających składki wyłącznie za siebie osiągnięcie w pierwszym miesiącu, którego dotyczy wniosek - przychodu w wysokości nie wyższej niż 15.681,00 złotych.

Wysokość zwolnienia uzależniona jest od rodzaju prowadzonej działalności i ilości osób zgłoszonych do ubezpieczenia społecznego. W przypadku płatników, którzy :

1. zgłaszali do ubezpieczenia społecznego mniej niż 10 ubezpieczonych zwolnienie przysługuje co do całości składek należnych za okres marzec-maj 2020 roku,
2. zgłaszali do ubezpieczenia społecznego od 10 do 49 ubezpieczonych zwolnienie przysługuje co do 50 % składek należnych za okres marzec-maj 2020 roku,
3. prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą i opłacają składki wyłącznie za siebie zwolnienie przysługuje co do całości składek należnych za okres marzec-maj 2020 roku, jeżeli osoba ta rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej przed dniem 1 kwietnia 2020 roku.

Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania składek za okres od dnia 1 marca 2020 roku do dnia 31 maja 2020 roku, należy przekazać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 roku.

Samo złożenie wniosku nie zwalnia uprawnionych z przesyłania deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych według dotychczasowych zasad (jeżeli są oni zobowiązani na mocy przepisów do ich składania).

Warunkiem uzyskania zwolnienia jest przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 roku nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 roku, chyba że płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwalnia z obowiązku opłacania składek:

1. w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia przesłania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych należnych za ostatni miesiąc wskazany we wniosku o zwolnienie z opłacania składek albo,
2. w przypadku gdy płatnik składek zwolniony jest z obowiązku składania ww. dokumentów – w terminie nie dłuższym niż 30 dni od terminu, w którym powinna być opłacona składka za ostatni miesiąc wskazany we wniosku o zwolnienie z opłacania składek.

Odmowa zwolnienia następuje w drodze decyzji, od której przysługiwać będzie wniosek do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Uzyskanie zwolnienia nie będzie miało wpływu na uzyskanie świadczeń określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zwolnienie ze składek nie stanowi przychodu w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych.

4. ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Świadczenie przysługuje osobom, które:

1. prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych,
2. wykonują umowę agencyjną, umowę zlecenia, lub inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem Cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowę o dzieło, jeżeli osoby te nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.

Beneficjenci tego świadczenia muszą zamieszkiwać na terytorium kraju i spełniać jeden z poniższych warunków:

1. być obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub,
2. być obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej i posiadać prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub,
3. być cudzoziemcem legalnie przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje jeżeli:

1. rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 roku, i
  - a. nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej a jej przychód z prowadzenie tej działalności w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o wypłatę świadczenia był o co najmniej 15 % niższy od przychodu z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub,
  - b. zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej po dniu 31 stycznia 2020 roku.

W przypadku osób wykonujących umowy cywilnoprawne świadczenie to przysługuje, jeżeli:

1. umowa ta została zawarta przed dniem 1 kwietnia 2020 roku,
2. przychód z wykonywania tej umowy w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku nie był wyższy od kwoty 15.595,74 złotych.

W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą opisanych powyżej wymogów (dotyczących wysokości przychodów) nie stosuje się jeżeli:

1. do działalności tej mają zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej, oraz
2. osoby te korzystały ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług art. 113 ust. 1 i 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (obróć do 200.000,00 złotych)

Świadczenie postojowe przysługuje co do zasady w wysokości 80 % kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2020 roku (2.080,00 złotych) i może być przyznane nie więcej niż trzykrotnie.

Osoby wykonujące umowy cywilnoprawne, osiągające wynagrodzenie poniżej kwoty 1.300,00 złotych, otrzymują to świadczenie w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych.

Przedsiębiorcy opodatkowani w formie tzw. karty podatkowej oraz korzystający z opisanego powyżej zwolnienia z podatku od towarów i usług otrzymują to świadczenie w wysokości 1.300,00 złotych i mogą je otrzymać nie więcej niż trzykrotnie.

W przypadku zbiegu praw do więcej niż jednego świadczenia postojowego, przysługuje jedno świadczenie postojowe.

Ustalenie prawa do świadczenie postojowego następuje na wniosek osoby uprawnionej składany do ZUS.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca świadczenie postojowe niezwłocznie po wyjaśnieniu ostatniej okoliczności niezbędnej do jego przyznania. Ze świadczenia tego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Odmowa prawa do świadczenia postojowego następuje w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Świadczenie postojowe pobrane w sposób nienależny (np. poprzez wprowadzenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w błąd) podlega zwrotowi wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Świadczenie postojowe może być przyznane ponownie po złożeniu wniosku, na podstawie oświadczenia osoby uprawnionej, jeżeli jej sytuacja materialna (w porównaniu do tej wykazanej w treści pierwotnego wniosku) nie uległa poprawie.

5. ZMIANY PODATKOWE

5.1. Możliwość przesunięcia przez radę gminy płatności podatku od nieruchomości nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 r.,

5.2. Zaniechanie opłaty prolongacyjnej od decyzji odraczającej termin płatności podatku/rozkładającej płatność podatku na raty; opłata wynosi 50% odsetek od zaległości podatkowych,

5.3. Zaniechanie opłaty prolongacyjnej od decyzji rozkładającej na raty płatność składek ZUS,

5.4. Możliwość zaniechania przez Ministra Finansów poboru odsetek od zaległości podatkowych,

5.5. Przesunięcie:

5.5.1. terminu przekazania Szefowi KAS sprawozdania finansowego przez osoby fizyczne - do 31 lipca 2020 roku,

5.5.2. terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych - o 3 miesiące,

5.5.3. terminu sporządzenia zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za rok obrotowy - o 90 dni,

5.5.4. terminu zakończenia inwentaryzacji składników aktywów - o 90 dni,

5.5.5. o 3 miesiące terminów:

5.5.5.1. sporządzenia oświadczenia na temat informacji niefinansowych,

5.5.5.2. sporządzenia sprawozdania finansowego,

5.5.5.3. zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego,

5.5.5.4. sporządzenia oświadczenia grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych,

5.5.5.5. sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego,

5.5.5.6. sporządzenia sprawozdania z działalności,

5.5.5.7. sporządzenia sprawozdania z działalności grupy kapitałowej,

5.5.5.8. sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania z płatności,

5.6. Zaniechanie wszczynania postępowań karnych skarbowych w razie złożenia zeznania PIT w terminie do dnia 31 maja 2020 roku (w uchwalonej ustawie brak jest przepisu wprost przesuwającego termin złożenia zeznania),

5.7. Zmiana terminu na złożenie informacji o przelewie na rachunek inny niż ujawniony na białej liście podatników z 3 do 14 dni – na czas stanu epidemii albo zagrożenia epidemicznego,

5.8. Zawieszenie w okresie od dnia 31 marca 2020 r. do dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2020 r., terminów na składanie informacji o schematach podatkowych,

5.9. Przesunięcie terminu na złożenie przez płatników CIT informacji IFT-2/IFT-2R do końca piątego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym dokonano wypłat na rzecz nierezydentów

5.10. Przesunięcie do dnia 30 września 2020 r. terminu do złożenia informacji o cenach transferowych - w przypadku podmiotów, których rok podatkowy rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2018 r., a zakończył przed dniem 31 grudnia 2019 r.,

5.11. Możliwość obniżenia dochodów za 2019 o stratę wykazaną w roku 2020, jeżeli podatnik wykazał w 2020 roku dochody o 50% niższe niż w roku 2019, nie więcej jednak niż o 5 mln złotych jednorazowo,

5.12. przedłużenie do dnia 20 lipca 2020 r. terminu zapłaty podatku dochodowego od nieruchomości komercyjnych (podatek dochodowy od nieruchomości o wartości początkowej powyżej 10.000.000,00 zł) za miesiące marzec–maj 2020 r., w których podatnik spełniał łącznie następujące warunki:

5.12.1. poniósł w danym miesiącu negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;

5.12.2. uzyskane w danym miesiącu przychody są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego,

5.13. zniesienie korekty kosztów w zakresie tzw. ulgi na złe długi w podatkach dochodowych za poszczególne okresy rozliczeniowe przypadające w 2020 r., w których spełnione zostały łącznie następujące warunki:

5.13.1. podatnik poniósł w danym okresie rozliczeniowym negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19;

5.13.2. uzyskane przez podatnika w danym okresie rozliczeniowym przychody są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku podatkowego,

5.14. Możliwość rezygnacji w trakcie roku podatkowego z formy wpłacania zaliczek na podatki dochodowe w sposób uproszczony za miesiące marzec–grudzień 2020 r. przez małych podatników (na rok 2020 małym podatnikiem jest podatnik, który w 2019 roku osiągnął dochód nie przekraczający 8.747.000 zł); o rezygnacji z uproszczonej formy wpłacania zaliczek podatnicy informują w zeznaniu rocznym,

5.15. Przesunięcie wejścia w życie podatku od sprzedaży detalicznej na 1 stycznia 2021 roku,

5.16. przesunięcie terminu płatności zaliczek na podatek dochodowy od wypłacanych wynagrodzeń w marcu i kwietniu 2020 r. (do 1 czerwca 2020 r.).

5.17. przesunięcie obowiązku składania nowego pliku JPK_VAT dla dużych firm (deklaracja wraz z ewidencją) z 1 kwietnia na 1 lipca 2020 r.; mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa również z dniem 1 lipca 2020 roku,

5.18. przesunięcie nowej matrycy VAT z 1 kwietnia na 1 lipca 2020;

5.19. zwolnienie z podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC) umowy pożyczki zawieranej do dnia 31 sierpnia 2020 r.

6. ZMIANY O CHARAKTERZE ADMINISTRACYJNYM

6.1. odroczenie do 13 lipca 2020 r. obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (ustawa o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy);

6.2. przesunięcie płatności opłaty z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 do dnia 30 czerwca 2020 r.; termin ten może zostać przedłużony rozporządzeniem Rady Ministrów;

6.3. Zmiany w zakresie pobytu cudzoziemców:

6.3.1. przesunięcie terminu do złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemca do upływu 30 dnia następującego po dniu odwołania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego, pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie biegu przedłużonego terminu, jeżeli cudzoziemiec złoży wniosek w tym terminie, jest legalny

6.3.2. jeśli ostatni dzień okresu pobytu cudzoziemca na podstawie wizy krajowej przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, okres pobytu na podstawie tej wizy oraz okres ważności tej wizy ulega przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanu,

6.3.3. jeśli ostatni dzień ważności zezwolenia na pracę przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, okres ważności tego zezwolenia na pracę ulega przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów.

7. CZEGO NIE MA W TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ

7.1. Nie ma zawieszenia stosowania mechanizmu podzielonej płatności w VAT,

7.2. Nie ma zmian w korzystaniu ze środków na rachunku VAT,

7.3. Obniżenia czynszów w galeriach handlowych o 90% (rozwiązanie to, przewidziane w projekcie, zostało zastąpione przez przepis wstrzymujący wykonywanie obowiązków wynikających z umów najmu w obiektach handlowych o powierzchni powyżej 2.000 m² na trzy miesiące),

7.4. Wnoszenia do sądów pism drogą elektroniczną.

Przypisy:

¹ **mikroprzedsiębiorca** - przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro;

mały przedsiębiorca - przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro - i który nie jest mikroprzedsiębiorcą;

średni przedsiębiorca - przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro - i który nie jest mikroprzedsiębiorcą ani małym przedsiębiorcą;

Postępowanie układowe – szansa dla firmy w trudnej sytuacji

1. Kiedy Twoja Firma jest zagrożona niewypłacalnością?

Twoja Firma jest zagrożona niewypłacalnością, kiedy sytuacja ekonomiczna, w której się znalazła, uzasadnia stwierdzenie, że w niedługim czasie może stać się niewypłacalna (art. 6 ust. 3 ustawy Prawo restrukturyzacyjne).

Przykład:

Twój Biznes ma dobrą kondycję finansową, realizuje liczne projekty, jednak wobec pandemii koronawirusa wiesz, że nie wykonasz w terminie prac i naliczone zostaną istotne kary umowne, na których pokrycie nie posiadasz wystarczających środków pieniężnych.

2. Kiedy Twoja Firma jest niewypłacalna?

Niewypłacalność rozumiana jest z prawnego punktu widzenia dwojako. Stan niewypłacalności może dotknąć Twoją Firmę, jeżeli utraci zdolność do wykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych (art. 11 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe). Przyjmuje się, że jest to utrata płynności, czyli brak możliwości dokonywania bieżących płatności. Nie jest istotne, czy są to płatności publicznoprawne, czy wobec kontrahentów. Ustawodawca wprost wskazuje, że jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące, to nie ma w istocie żadnych wątpliwości, że Twoja

Firma jest niewypłacalna (art. 11 ust. 1a ustawy Prawo upadłościowe).

Twoja Firma będzie także niewypłacalna, jeżeli działasz w formie spółki kapitałowej, spółdzielni albo spółki osobowej i w Firmie występuje stan przewagi pasywów nad aktywami utrzymujący się przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące (art. 11 ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe).

3. Jak stan niewypłacalności wpływa na Twoją Firmę i na Twoją sytuację?

Pozostawanie Twojej Firmy w stanie niewypłacalności uzasadnia ogłoszenie wobec niej upadłości (art. 10 ustawy Prawo upadłościowe) albo przeprowadzenie w niej postępowania restrukturyzacyjnego (art. 6 ust. 1 ustawy Prawo restrukturyzacyjne).

Ważne jest, że o ogłoszenie upadłości Twojej Firmy możesz wnosić nie tylko Ty, ale także Twoi niezaspokojeni kontrahenci (art. 20 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe).

Mogą oni alternatywnie złożyć wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego (art. 283 ust. 1 ustawy Prawo restrukturyzacyjne). W sytuacji niewypła-

calności Twojej Firmy kontrahenci mogą zatem zdecydować o jej dalszym losie.

Niezłożenie przez Ciebie w sytuacji niewypłacalności Twojej Firmy wniosku o ogłoszenie upadłości może mieć negatywne skutki także dla Ciebie osobiście. Możesz bowiem odpowiadać karnie za niezłożenie takich wniosków (art. 586 Kodeksu spółek handlowych, art. 267b ustawy Prawo spółdzielcze), jak również ponieść odpowiedzialność za zobowiązania Twojej Firmy (art. 299 § 1 Kodeksu spółek handlowych, art. 31 § 1 Kodeksu spółek handlowych, art. 21 ust. 3 ustawy Prawo upadłościowe).

4. Jak zapobiec upadłości Twojej Firmy w przypadku grożącej niewypłacalności? Czym jest postępowanie restrukturyzacyjne?

Podstawowym środkiem zaradczym w przypadku grożącej niewypłacalności jest restrukturyzacja. Postępowanie restrukturyzacyjne może być oczywiście prowadzone także wtedy, gdy Twoja Firma jest już niewypłacalna, jednak w realiach obrotu gospodarczego zwleknięcie z podjęciem decyzji o restrukturyzacji nie jest wskazane. Restrukturyzacja może zostać przeprowadzona również w formie pozasądowej, gdy wystarczającą jest renegocjacja umów, ugody z wierzycielami czy optymalizacja zatrudnienia w Twojej Firmie. Gdy jednak okoliczności wskazują, że środki te nie będą wystarczające, warto odwołać się do czterech

postępowań restrukturyzacyjnych przewidzianych przez Prawo restrukturyzacyjne (art. 2 ustawy Prawo restrukturyzacyjne). Nadrzędnym celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dzięki przeprowadzeniu restrukturyzacji poprzez zawarcie rodzaju ugody – układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego także przeprowadzenie działań sanacyjnych z zabezpieczeniem słusznych praw wierzycieli (art. 3 ust. 1 ustawy Prawo restrukturyzacyjne).

5. Czym jest postępowanie o zatwierdzenie układu?

Postępowanie o zatwierdzenie układu jest tym wśród postępowań restrukturyzacyjnych, które najmniej ingeruje w funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Układ w tym przypadku opracowywany jest przez dłużnika jako forma specyficznej, wielostronnej ugody.

Nad przebiegiem postępowania po stronie dłużnika czuwa nadzorca układu – wybrana przez dłużnika osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, z którą dłużnik zawiera umowę o sprawowanie nadzoru nad przebiegiem postępowania.

Zawarcie umowy z nadzorcą układu nie ogranicza dłużnika w zarządzie jego majątkiem. Nadzorca układu sporządza plan restrukturyzacyjny, przygotowuje wspólnie z dłużnikiem propozycje

układowe, sporządza spis wierzytelności oraz spis wierzytelności spornych, współpracuje z dłużnikiem w zakresie zbierania głosów.

Postępowanie to wyróżnia się tym, że dłużnik samodzielnie zbiera głosy wierzycieli nad układem. Do sądu składany jest dopiero wniosek o zatwierdzenie układu. Postępowanie o zatwierdzenie układu nie ma wpływu na prowadzone wobec dłużnika postępowania sądowe i egzekucyjne.

Postępowanie o zatwierdzenie układu może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem nie przekracza 15%. Postępowanie może być wszczęte wyłącznie na wniosek dłużnika.

6. Czym jest przyspieszone postępowanie układowe?

Przyspieszone postępowanie układowe jest popularnym postępowaniem restrukturyzacyjnym. O jego atrakcyjności świadczą krótkie terminy instrukcyjne na dokonywanie poszczególnych czynności w toku postępowania. Postępowanie modelowo powinno zakończyć się w ciągu kilku miesięcy.

Wraz z otwarciem przyspieszonego postępowania układowego ustanawiany jest nadzorca sądowy, który wyraża zgodę na dokonywanie przez dłużnika czynności przekraczających zwykły zarząd. Czynnościami przekraczającymi zwykły zarząd są

m.in. zbycie i nabycie nieruchomości, zaciągnięcie istotnych kwotowo zobowiązań.

Czynności związane ze zwykłym, bieżącym, prowadzeniem działalności gospodarczej dłużnik dokonuje samodzielnie.

Nadzorca sądowy jest powoływany przez sąd, przy czym na wniosek dłużnika, do którego dołączono pisemną zgodę wierzyciela lub wierzycieli mających łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności, sąd powołuje do pełnienia tej funkcji osobę posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego wskazaną przez dłużnika. Nadzorca sądowy

zawiadamia wierzycieli o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, sporządza plan restrukturyzacyjny, spis wierzytelności, spis wierzytelności spornych, ocenia propozycje układowe i doradza w zakresie ich treści, podejmuje działania w celu złożenia przez wierzycieli możliwie największej liczby ważnych głosów, a w sprawach sądowych wyraża zgodę na uznanie roszczenia, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy.

W przyspieszonym postępowaniu układowym dłużnik może pozywać i być pozywany, natomiast co do zasady postępowania egzekucyjne wszczęte przed otwarciem postępowania ulegają zawieszeniu, natomiast nowe postępowania o należności sprzed dnia otwarcia przyspieszonego postępowania

układowego nie mogą zostać wszczęte. Dopuszczalne jest bowiem prowadzenie przez wierzyciela egzekucji w ograniczonym zakresie – z przedmiotu zabezpieczenia (np. hipoteki czy zastawu).

Przyspieszone postępowanie układowe może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem nie przekracza 15%. Postępowanie może być wszczęte wyłącznie na wniosek dłużnika.

7. Czym jest postępowanie układowe?

Postępowanie układowe jest bardziej sformalizowane niż przyspieszone postępowanie układowe.

Wraz z otwarciem postępowania układowego ustanawiany jest nadzorca sądowy, który wyraża zgodę na dokonywanie przez dłużnika czynności przekraczających zwykły zarząd. Czynnościami przekraczającymi zwykły zarząd są m.in. zbycie i nabycie nieruchomości, zaciągnięcie istotnych kwotowo zobowiązań.

Czynności związane ze zwykłym, bieżącym, prowadzeniem działalności gospodarczej dłużnik dokonuje samodzielnie.

Nadzorca sądowy jest powoływany przez sąd, przy czym na wniosek dłużnika, do którego dołączono pisemną zgodę wierzyciela lub wierzycieli mających łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności, sąd powołuje do pełnienia tej funkcji osobę posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego wskazaną przez dłużnika.

Nadzorca sądowy zawiadamia wierzycieli o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, sporządza plan restrukturyzacyjny, spis wierzytelności, spis

inwentarza, ocenia propozycje układowe i doradza w zakresie ich treści, podejmuje działania w celu złożenia przez wierzycieli możliwie największej liczby ważnych głosów, a w sprawach sądowych wstępuje z mocy prawa do postępowań sądowych dotyczących masy układowej na prawa interwenta ubocznego, wyraża zgodę na uznanie roszczenia, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy.

Postępowania egzekucyjne wszczęte przed otwarciem postępowania ulegają zawieszeniu, natomiast nowe postępowania o należności sprzed dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego nie mogą zostać wszczęte. Dopuszczalne jest bowiem prowadzenie przez wierzyciela egzekucji w ograniczonym zakresie – z przedmiotu zabezpieczenia (np. hipoteki, czy zastawu).

Postępowanie układowe może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15%. Postępowanie może być wszczęte wyłącznie na wniosek dłużnika.

8. Czym jest postępowanie sanacyjne?

Postępowanie sanacyjne jest także jednym z najczęściej prowadzonych. Charakteryzuje się najgłębszą restrukturyzacją przedsiębiorstwa. Z reguły trwa nie krócej niż 12 miesięcy.

W postępowaniu sanacyjnym sąd ustanawia zarządcę. Na wniosek dłużnika, do którego dołączono pisemną zgodę wierzyciela lub wierzycieli mających łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności sąd powołuje do pełnienia tej funkcji osobę posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego wskazaną przez dłużnika.

Dłużnik może zostać pozbawiony prawa do wykonywania zarządu nad przedsiębiorstwem, z reguły jednak pozostawia mu się prawo do wykonywania zarządu nad całością lub częścią przedsiębiorstwa, ale tylko w zakresie nieprzekraczającym zwykłego zarządu. Czynności przekraczające ten zakres podejmowane są przez zarządcę (m.in. zbycie i nabycie nieruchomości, zaciąganie istotnych kwotowo zobowiązań). Zarządca niezwłocznie po ustanowieniu obejmuje zarząd masą sanacyjną

(majątkiem dłużnika), zarządza nią, sporządza spis inwentarza wraz z oszacowaniem oraz sporządza i realizuje plan restrukturyzacyjny.

Otwarcie postępowania sanacyjnego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, które co do zasady mogą być wszczęte i prowadzone wyłącznie przez zarządcę albo przeciwko niemu. Postępowania te zarządca prowadzi w imieniu własnym na rzecz dłużnika. Postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku dłużnika wszczęte przed dniem otwarcia postępowania sanacyjnego ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem otwarcia postępowania.

Po ogłoszeniu otwarcia postępowania niedopuszczalne jest co do zasady skierowanie egzekucji do majątku dłużnika.

Postępowanie sanacyjne może być prowadzone niezależnie od wysokości sumy wierzytelności spornych. Postępowanie może zostać wszczęte na wniosek dłużnika albo wierzyciela osobistego.

9. Jaki rodzaj postępowania restrukturyzacyjnego jest najlepszy?

Nie jest możliwe określenie z góry uniwersalnego, optymalnego dla wszystkich podmiotów, postępowania restrukturyzacyjnego. Najdalej ingerującym w bieżące działanie podmiotu postępowaniem restrukturyzacyjnym jest postępowanie sanacyjne w którym dłużnikowi można pozostawić zwykły zarząd majątkiem, zaś najmniej oddziałującym na bieżące działanie firmy postępowanie o zatwier-

dzenie układu. Różny jest także zakres zastosowania danego postępowania restrukturyzacyjnego na sferę postępowań sądowych i egzekucyjnych. Przy wyborze adekwatnego do sytuacji firmy postępowania restrukturyzacyjnego wskazana jest uprzednie skonsultowanie się z osobą posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego.

10. Czy mam możliwość wskazania osoby prowadzącej postępowanie?

Tak. W postępowaniu o zatwierdzenie układu to dłużnik wybiera osobę posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego – nadzorcę układu, z którą zawiera umowę o sprawowanie nadzoru nad przebiegiem postępowania. W przypadku pozostałych postępowań dłużnik wnoszący o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego, postępowania układowego albo postępowania sanacyjnego może wskazać nadzorcę sądowego w postępowaniach układowych albo zarządcę w postępowaniu sanacyjnym. Nadzorca sądowy albo zarządca jest bowiem powoływany przez sąd, ale w przypadku złożenia wniosku dłużnika, do którego dołączono pisemną zgodę wierzyciela

lub wierzycieli mających łącznie więcej niż 30% sumy wierzytelności, sąd powołuje do pełnienia tej funkcji osobę posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego wskazaną przez dłużnika.

Kancelarię tworzy także zespół osób posiadających licencję doradcy restrukturyzacyjnego, które nie tylko mogą udzielić Państwu Firmie pomocy na etapie opracowania wniosków restrukturyzacyjnych, planów restrukturyzacyjnych oraz innych niezbędnych dokumentów, ale są także uprawnione do występowania w postępowaniach dotyczących Państwa Biznesu w charakterze nadzorców układu, nadzorców sądowych lub zarządców.

11. Jakie korzyści płyną z zawarcia układu?

Układ jako sposób redukcji zobowiązań, rozłożenia ich na raty w celu podtrzymania funkcjonowania firmy oraz jej powrotu na ścieżkę konkurencyjności

Układ jest w istocie specyficznym rodzajem ugody, zawartej ze wszystkimi wierzycielami, względem których Państwa Firma posiadała zobowiązania pieniężne przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Dokument ten obejmuje w szczególności wierzytelności osobiste powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Propozycje układowe są formułowane przez Państwa Firmę w oparciu o dostępne Państwa dane finansowe, prognozy rynkowe, a także wynik wstępnych rozmów z wierzycielami. Dlatego dokumenty te opracowuje osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego. Propozycje układowe dostosowywane są indywidualnie do potrzeb Państwa Firmy, z pogodzeniem interesów wierzycieli.

Możliwe jest zawarcie układu ze wszystkimi bądź z częścią wierzycieli. Układ częściowy może być zawarty, gdy propozycje układowe dotyczą jedynie niektórych zobowiązań, których restrukturyzacja ma zasadniczy wpływ na dalsze funkcjonowanie Państwa Firmy. Przede wszystkim, ale nie wyłącznie, mogą to być zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, umów o zasadniczym znaczeniu dla funkcjonowania przedsiębiorstwa dłużnika

(za które uznaje się m.in. umowy dostawy najważniejszych materiałów, czy też umowy leasingu majątku niezbędnego dla prowadzonej działalności), umowy zabezpieczone rzeczowo, w szczególności hipoteką, czy też zastawem, a także największe pod względem sumy, na jaką są zawarte.

W ramach tych propozycji możliwe odroczenie zapłaty, rozłożenie spłaty na raty, redukcja zadłużenia, zamiana wierzytelności na udziały lub akcje czy zmiana, zamiana lub uchylenie prawa zabezpieczającego określoną wierzytelność.

Przede wszystkim propozycje układowe mogą obejmować jeden lub więcej sposobów restrukturyzacji zobowiązań. Możliwa jest np. propozycja umorzenia odsetek, umorzenia części należności głównej z jednoczesnym rozłożeniem spłaty na raty.

Racjonalnie opracowany układ pozwala znaleźć konsensus pomiędzy podmiotem zadłużonym i jego wierzycielami w taki sposób, że podmiot ten prowadzi działalność, możliwy jest jego dalszy rozwój i przywrócenie zdolności konkurencyjnej, a jego wierzyciele są zaspokojeni w wyższym stopniu i w mniej sformalizowany sposób niż w przypadku ogłoszenia upadłości.

12. Co się stanie, jeżeli postępowanie restrukturyzacyjne nie zakończy się przyjęciem układu?

W przypadku braku przyjęcia przez wierzycieli układu albo umorzenia postępowania w szczególności dłużnik albo wierzyciel osobisty mogą złożyć uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości w terminie przewidzianym do złożenia zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego albo postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu.

Uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości powinien spełniać jedynie wymogi formalne pisma procesowego oraz zawierać żądanie ogłoszenia upadłości. Wniosek ten, zwłaszcza w sytuacji dłużnika, nie wymaga załączania szeregu dokumentów – w szczególności bilansu, jak w przypadku zwykłego wniosku o ogłoszenie upadłości.